

Otevření Pražského hradu

kverulant.org/cases/kverulant-proti-zavreni-prazskeho-hradu-zemanem/

Kverulant.org roky usiloval o navrácení areálu Hradu veřejnosti. K otevření sice došlo, ale je to otevření dosti rozpačité a nemusí být trvalé. Kauza v červenci 2023 pokračovala soudem se Správou Pražského hradu. I prezident Petr Pavel totiž trval na tom, že přístup veřejnosti do areálu má být výrazně omezen, prý se mu tak bude lépe vládnout. Městský soud pravomocně rozhodl, že areál Pražského hradu není veřejným prostranstvím, tedy místem, kam by veřejnost mohla vstupovat bez omezení. Kverulant se s tím odmítá smířit a podal kasační stížnost. Pokud si myslíte, že Pražský hrad má patřit široké veřejnosti, a nikoli „panovníkovi“, pomozte Kverulantovi nést náklady na právní zastoupení alespoň symbolickou částkou.

Pražský hrad, 8. březen 2023, foto: Kverulant.org

Historie

Karel IV. se na Pražském hradě snažil vytvořit nové kulturní centrum Evropy, císař Rudolf II. směle pokračoval v této tradici a první prezident Československa T. G. Masaryk povolal slovinského architekta Jože Plečnika, aby elegantně dotvořil nádhernou se nad Prahou.

Komunistický režim si nejdůležitější památky nevážil tolik jako rozkazů z Moskvy, takže prezidenta Václava Havla čekalo hodně práce, aby se napáchané škody daly do pořádku. Překvapivě i Václav Klaus přispěl několika prvky, které alespoň decentně navazovaly na tradici, že Pražský hrad je výkladní skříň české kultury.

Bývalý prezident Miloš Zeman si však Hrad uzmul pro sebe a svoje vazaly, aby si zde pořádali soukromé oslavy narozenin, a jediné, co zde vybudoval, byly osvětlimanské jarmareční dřevěné přístřešky, aby nepršelo na policisty provádějící „filcung“.

Areál Pražského hradu byl otevřen ve dne i v noci prakticky od nepaměti. Je jen těžko představitelné, že by katedrála svatého Víta byla v uzavřeném prostoru, který slouží výhradně potřebám panovníka či prezidenta. Vedle katedrály stojí i restaurace Vikárka, která zde fungovala několik století a měla otevřeno do pozdních hodin. V nižších částech Pražského hradu, například ve Zlaté uličce, se i běžně bydlelo. V oblasti byly provozovny a obchody a celý prostor sloužil k obvyklému pohybu lidí bez omezení.

Pouze v případě německé okupace v roce 1939 byl Pražský hrad obsazen německými vojsky, která zabránila volnému průchodu osob. „I. nádvoří němečtí vojáci uzavřeli strážemi, takže příchod na Hrad byl se strany Hradčan možný jen IV. nádvořím (průchod I. nádvořím byl uvolněn ve druhé polovině dubna 1939). Na požádání umožnili však p. kardinálovi průjezd Matyášovou bránou ve dnech velikonočních svátků. Třetí nádvoří uzavřeli strážemi u podjezdu k chrámu sv. Víta a pod chodbou do oratoře. Projítí směl jen ten, kdo se mohl vykázat legitimací, kterou vydalo velitelství 3. sboru. Takové legitimace obdrželi všichni zaměstnanci kanceláře prezidentovy. Kontrola dala se liberálně a při vchodu pod balkonem na III. nádvoří vůbec ne,“ píše Pavel Zeman v publikaci Paměť a dějiny.

SS na Pražském hradě, 21. srpna 1942, foto: ČTK

Majetek lidu

Vládní nařízení č. 55/1954 Sb., které platí doposud, uvádí hned v § 1 následující: „Pražský hrad, sídlo presidenta republiky Československé a významná historická památka, náleží všemu československému lidu.“ Jakkoliv lze v dikci předpisu z roku 1954 vypožorovat určité dobové podmínění, představuje tento normativ nepochybně vyjádření vůle, jejíž podstatou je to, že i politický režim, který přišel v roce 1948, jakkoliv byl nedemokratický, respektoval princip demokratického otevření Hradu veřejnosti.

Podle vzpomínek pamětníků byl po válce Hrad otevřen ve dne v noci až do prezidentství Václava Klause. I ten však omezil volný pohyb občanů jen málo. Hrad byl v letní sezoně zpřístupněn veřejnosti od 1. dubna do 31. října od 5.00 do 24.00 hod. Od listopadu pak v zimním režimu od 6.00 do 23.00.

Po vyvěšení červených trenýrek na Pražském hradě zneužil Zeman zpráv o teroristických útocích v Evropě a v roce 2016 uzavřel Hrad svobodnému pohybu. Při jarní epidemické vlně roku 2020 prezident Zeman zavřel areál Hradu zcela na více než dva měsíce a zákaz vstupu zopakoval 9. října 2020. Stejně jako „za Němců“, kdo měl speciální kartičku od „velitelství“, projít mohl.

Kverulantovo protestní setkání

Zemanovo zavření Hradu nikdy nemělo oporu v zákoně. Proto Kverulant na 18. dubna 2021, na Mezinárodní den památek a sídel, oznámil pražskému magistrátu svolání veřejného shromáždění na náměstí U Svatého Jiří uvnitř areálu Pražského hradu. To je prostranství s Carratiho kašnou mezi svatovítskou katedrálou, Novým proboštstvím, svatojiřskou bazilikou a Starým královským palácem. Cílem shromáždění bylo vyjádření nesouhlasu s uzavřením oblasti Pražského hradu.

Magistrát však rozhodnutím z 11. března 2021 konání shromáždění na Hradě zakázal. Podle magistrátu bylo náměstí U Svatého Jiří jakýmsi privátním dvorečkem prezidenta, a tak k ohlášce shromáždění od Kverulanta požadoval doložení písemného souhlasu vlastníka. Kverulant tento souhlas ze zřejmých důvodů nedoložil. Magistrát celou věc usnesením z 29. března 2021 odložil, jinými slovy, shromáždění znovu nepovolil. Proti tomu se Kverulant vzápětí odvolal na ministerstvo vnitra. To se nijak překvapivě přiklonilo k magistrátnímu výkladu, že Pražský hrad je jen jakýmsi privátním majetkem Zemana a jeho kamarily.

Kverulant rozhodnutí vnitra napadl dne 13. dubna 2021 správní žalobou. S ohledem na to, že ohlášené shromáždění se na Pražském hradě mělo konat již následující neděli, žádal Kverulant, aby soud ve věci rozhodl rychle. Městský soud v Praze mu vyhověl do té míry, že jednání nařídil na pátek 16. dubna 2021. Kverulant tento soud vyhrál. Soud dospěl k závěru, že areál Pražského hradu je veřejné prostranství. Dlouhodobé uzavření takového místa tedy nemělo oporu v zákoně.

Watch Video At: <https://youtu.be/MIS5JnoSH7c>

Kasační stížnost

Vyjádření týmu prezidenta Pavla pro soud lze parafrázovat takto, bude-li areál Pražského hradu prohlášen za veřejné prostranství se snadným přístupem všech občanů, hrozí podobný útok jako na americký Kapitol. Správa Pražského hradu (SPH) ve svém podání pro soud uvedla: „SPH tedy musí na závěrech, že se nejedná o veřejné prostranství, nadále trvat. Pakliže by byl konstatován opak, tedy že Náměstí U Sv. Jiří bezvýhradně splňuje zákonnou definici veřejného prostranství, znamenalo by to ve své podstatě, že by se shromáždění konala bez předchozího vědomí/souhlasu SPH, čímž by na jedné straně mohlo dojít k omezení ústavních a protokolárních pravomocí prezidenta republiky.“ A pokračovala: „V tomto ohledu by mementem měly být donedávna nemyslitelné a zcela nepředvídané události ve Washingtonu, D.C., ze dne 6. ledna 2021, kde rozlícený dav násilím vnikl do budovy Kongresu Spojených států amerických, kde měl Senát slavnostně potvrdit výsledky voleb prezidenta USA, ve kterých neuspěl úřadující prezident Donald Trump.“

Počátkem července 2021 Kverulant na výzvu Nejvyššího správního soudu zaslal svoje vyjádření ke kasačním stížnostem. Zopakoval v něm, že nádvoří Hradu bylo minimálně od roku 1976 vnímáno jako veřejné prostranství: „Od té doby by ke změně charakteru využití území muselo dojít právem předjímaným postupem, ke kterému ovšem nedošlo. Územní plán předpokládá, že místo je (a bude) veřejným prostorem, územně analytické podklady to stanoví a zápis v katastru rovněž. Všechny možné znaky veřejného místa, stejně jako jeho evidenční záznamy jsou tedy dány. Právní titul k omezení takového charakteru pak dán není.“

Prezident Pavel pokračoval v soudním sporu vyvolaném Zemanem

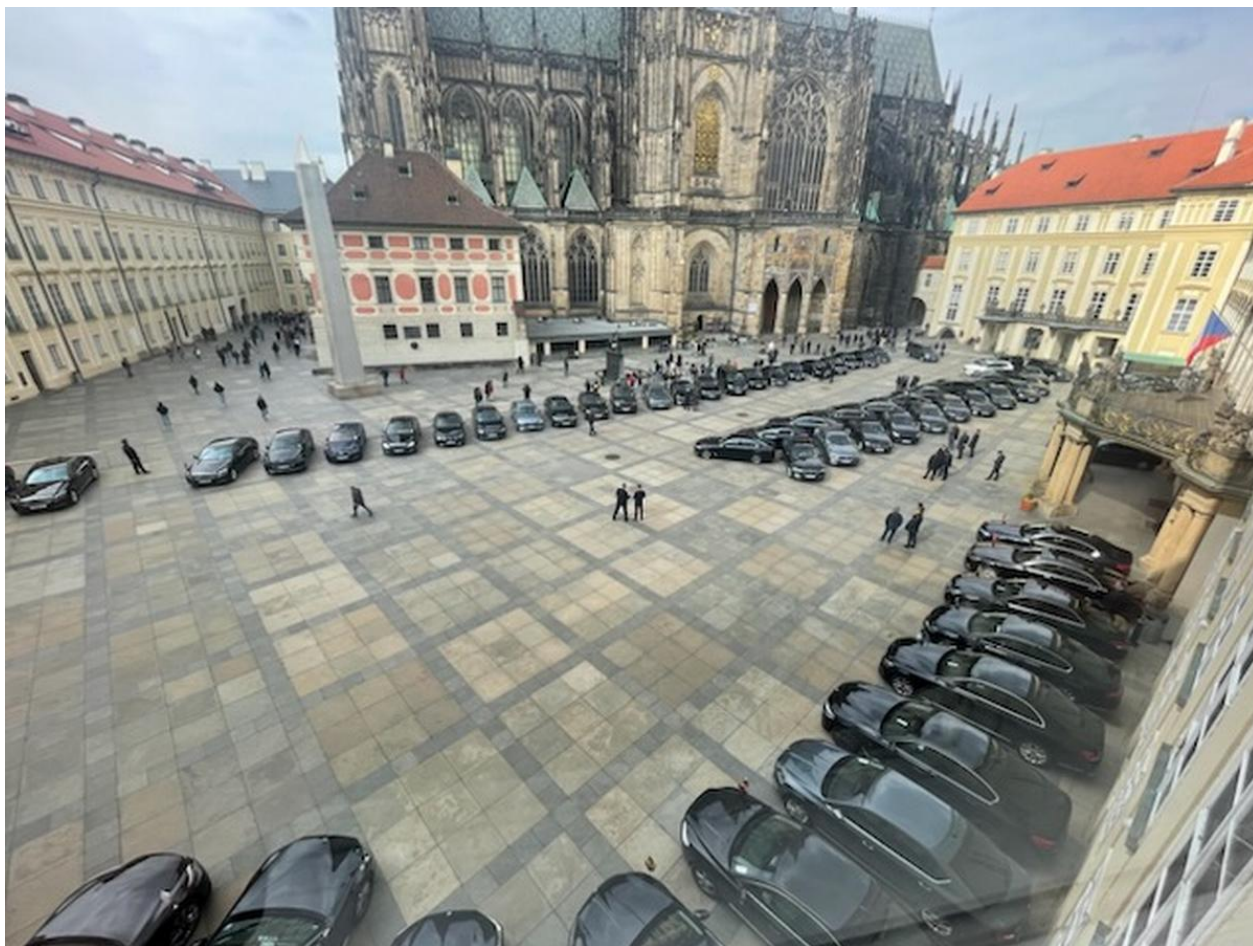
Nejvyšší správní soud na konci srpna 2021 rozhodl o kasační stížnosti Správy Pražského hradu a zrušil napadené rozhodnutí Městského soudu v Praze. Uváděným důvodem bylo, že prvoinstanční soud nejednal i se Správou Pražského hradu. Ani po nástupu nového prezidenta na Hrad nedošlo k ukončení soudního sporu. I Pavlův tým trval na tom, že lidé nemají co chodit na Pražský hrad, když si to vrchnost nepřeje. A stejně jako Zemanova kamarila argumentovala i ta Pavlova potřebou zajistit bezpečnost a argumentaci rozšířila o potřebu „klidu na práci“.

Hradu hrozí útok

Vyjádření týmu prezidenta Pavla pro soud lze parafrázovat takto, bude-li areál Pražského hradu prohlášen za veřejné prostranství se snadným přístupem všech občanů, hrozí podobný útok jako na americký Kapitol. Správa Pražského hradu (SPH) ve svém podání pro soud uvedla: „SPH tedy musí na závěrech, že se nejedná o veřejné prostranství, nadále trvat. Pakliže by byl konstatován opak, tedy že Náměstí U Sv. Jiří bezvýhradně splňuje zákonnou definici veřejného prostranství, znamenalo by to ve své podstatě, že by se shromáždění konala bez předchozího vědomí/souhlasu SPH, čímž by na jedné straně mohlo dojít k omezení ústavních a protokolárních pravomocí prezidenta republiky“. A pokračovala: „V tomto ohledu by mementem měly být donedávna nemyslitelné a zcela nepředvídané události ve Washingtonu, D.C. ze dne 6. ledna 2021, kde rozlícený dav násilím vnikl do budovy Kongresu Spojených států amerických, kde měl Senát slavnostně potvrdit výsledky voleb prezidenta USA, ve kterých neuspěl úřadující prezident Donald Trump.“

Klid na práci

Advokáti prezidenta Pavla před soudem prezentovali stesk po středověkých poměrech, kdy byl Hrad v majetku panovníka a byl otevírán jen z jeho vůle. Prezident Pavel jako by chtěl tuto feudální výsadu obnovit. Prý by se mu pak lépe vládlo. Pavlův tým to před soudem dokládal i příběhem o tom, jak vrchnostenské limuzíny potřebují parkovat na Hradě. Soudu jako důkaz předložil i fotografii pořízenou při nástupní audienci velvyslanců v úterý dne 4. dubna 2023.

Příloha k vyjádření Správy Pražského hradu pro soud ze dne 17. července 2023: vozidla velvyslanců parkující na III. nádvoří dne 4. dubna 2023

Kverulant byl zklamán postojem nového prezidenta. Je přesvědčen, že jedna z věcí, která se nám po roce 1989 nepovedla, je to, že se nám nepodařilo získat srdce lidí do té míry, aby Českou republiku považovali za skutečně svůj stát. Za stát, o který je třeba pečovat jako o vlastní. A jen těžko si lze představit významnější symbol tohoto státu, než je právě Pražský hrad. Omezení vstupu do jeho ulic by jen prohlubovalo odcizení České republiky jejím obyvatelům.

Soud: Pražský hrad není veřejné prostranství

První jednání proběhlo u Městského soudu v Praze v úterý 26. 7. 2023 a pokračovalo následující pátek vynesemím rozsudku. Soud ve svém rozhodnutí konstatoval, že Pražský hrad není veřejným prostranstvím. „Nebylo prokázáno, že by tento prostor pro určité, časově relevantní období, předcházející napadenému rozhodnutí a jistě překračující funkční období jednoho prezidenta, sloužil k sociálnímu či jinému veřejně prospěšnému účelu veřejnosti,“ vysvětlila soudkyně. Rozsudek je pravomocný a byl Kverulantovi doručen 5. září 2023.

Watch Video At: <https://youtu.be/yLGZCP7hxro>

Kverulant nerozumí tomu, proč stejný soud, dokonce téměř stejný senát došel ve stejné věci v létě 2023 k radikálně odlišnému rozhodnutí než na jaře roku 2021. Proto proti rozhodnutí Městského soudu podal v září 2023 kasační stížnost a zaplatil soudní poplatek 5000 korun s tím spojený. Zejména proto, že pokud se jakýkoliv prezident rozhodne dát průchod své zpupnosti a areál si znovu nárokovat pro sebe a svoji kamarilu, bude to mít o něco lehčí, než to měl Miloš Zeman.

Na Pražském hradě se od roku 2016 neodehrál jediný bezpečnostní incident

Kverulant se v červenci 2022 zeptal Policie, v kolika případech bylo díky plošným kontrolám zabráněno možnému ohrožení bezpečnosti. Po několika dnech přišla od Policie odpověď. Uvnitř Pražského hradu se od roku 2016 neodehrál jediný bezpečnostní incident. Dále Policie prý neví, v kolika případech zabránila vstupu do Hradu, protože o tom nevede žádnou statistiku, ale přitom prý „vyhodnocování efektivity bezpečnostních kontrol probíhá kontinuálně“. Policie také tvrdila, že šest let plošných kontrol na Hradě nestálo daňového poplatníka ani korunu navíc. Vše se prý dělo v rámci běžného výkonu služby. To ovšem zjevně není pravda. Většina policistů prováděla na Hradě „filcung“ dobrovolně, protože za to byly příplatky za přesčasy.

Všichni prezidentští kandidáti Kverulantovi slíbili otevření Pražského hradu

Kverulant všem kandidátům na prezidenta položil v listopadu 2022 tyto otázky: Jste pro otevření areálu Pražského hradu? Pokud ano, jaké by byly vaše kroky v této věci v případě, že byste úřad prezidenta získal?

Je to na hlavu!

Prezidentská anketa: Otevřete hrad?

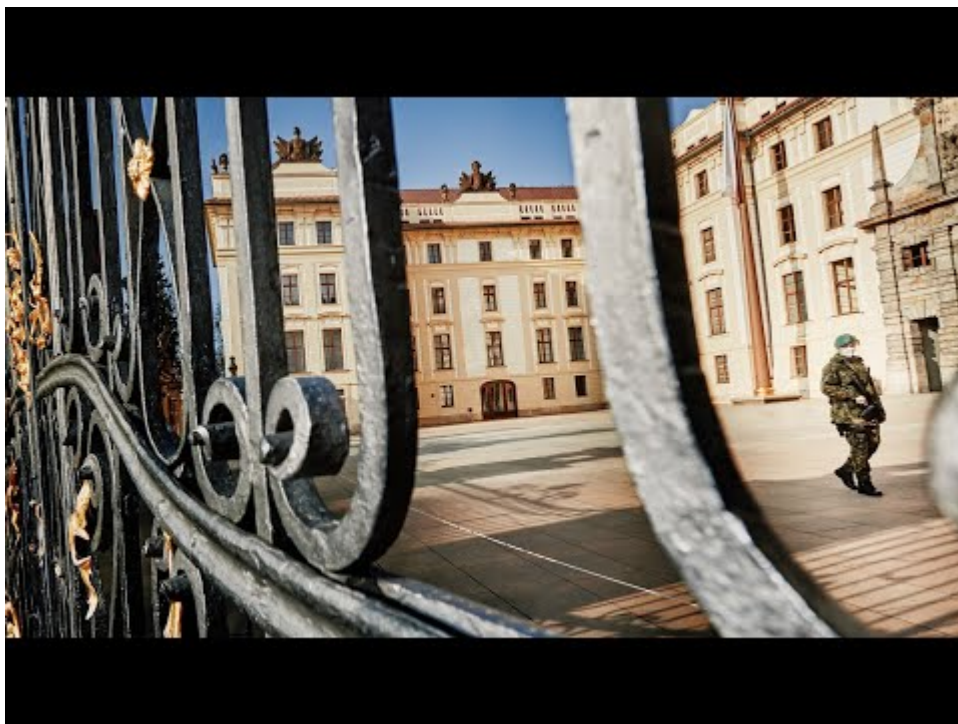
 Kverulant.org

Všichni prezidentští kandidáti slíbili otevření Hradu v případě zvolení. Vítězný kandidát Petr Pavel odpověděl: „Ano. Zpočátku byla opatření omezující vstup veřejnosti oprávněná, protože existovala bezprostřední hrozba teroristických útoků. Ale že Hrad zůstal téměř nedobytnou pevností, do které se občan musí celkem ponižujícím způsobem dostávat, považuji za nepřijatelné. Tomu již bezpečnostní situace neodpovídá. Hrad jako kulturní a historické dědictví by měl být místem, které žije a slouží lidem. Mělo by se tam například konat víc společenských a kulturních akcí. To bych rozhodně podporoval.“

Duben 2023: Pražský hrad stále ještě nebyl otevřen

Kverulant se byl 9. dubna 2023, tedy po měsíci od inaugurace nového prezidenta na Hrad podívat. Situace se nezměnila. Nesplnění prezidentova slibu bylo pro Kverulanta zklamáním, zvláště proto, že Pavel si našel čas věnovat celé odpoledne tomu, aby v Poděbradech otevřel motorkářskou sezonu. Navzdory generálovu slibu trvaly ještě měsíc po jeho inauguraci plošné kontroly dál. Kverulant o tom o Velikonocích 2023 natočil reportáž:

Watch Video At: <https://youtu.be/E0HP7zp1o4s>

Rozpačité otevření

Kverulant znovu apeloval na Petra Pavla, aby konečně dostal svému slovu a otevřel Hrad lidem. Kverulantovy apely konečně přinesly výsledek. V pondělí 17. dubna 2023 ohlásil prezident Pavel ukončení plošných kontrol. K návratu poměrů před zavedení Zemanových opatření však nedošlo. Na každém vstupu zůstal jeden detekční rám, aby jej policie mohla využít při „zhoršení bezpečnostní situace“, a běžný návštěvník se do Hradu nedostane hlavním vchodem, tedy Bránou Titánů z Hradčanského náměstí. Z přístupu do Hradu tehdy nezmizely ani ocelové ježci na vjezdu od Prašného mostu.

Ocelový ježci a ostrá munice

Prezident Pavel na tiskové konferenci k částečnému otevření Pražského hradu 17. dubna 2023 uvedl, že existuje bezpečnostní projekt, který vznikl v roce 2015 či 2016, a od té doby je v kontinuálním připomínkovém řízení: „Tento projekt měl za cíl komplexně pojmout ochranu Pražského hradu s využitím moderních technických prostředků, které by právě potom umožnily odstranit nejen ty zábrany, ale také snížit počet policistů, protože většina těch kontrol by nebyla prováděna fyzicky, ale technickými prostředky.“ Petr Pavel dodal, že do jednoho až dvou měsíců začne výběrové řízení na dodavatele a zátarasů budou nahrazeny výsuvnými kolíky. Dodnes se tak nestalo. Zátarasů jsou u Hradu dál a nezdá se ani, že by ubylo policistů a vojáků hradní stráže s dlouhými zbraněmi a ostrou municí.

Jarmareční boudy

Nezmizely ani odporné jarmareční boudy, pod kterými probíhaly plošné bezpečnostní prohlídky, přestože podle architekta Josefa Pleskota je třeba hradní areál vyčistit, otevřít a k tomu třeba doplnit pár neformálních spojů v podobě cest a zbourat ploty. Přestože

ČTK už na jaře 2023 přinesla zprávu, že Pleskot s Pavlem prošli velkou část Hradu a slíbili revitalizaci symbolu naší státnosti, zdá se že ani po roce k žádné viditelné změně nedošlo.

Pražský hrad, 8. březen 2023, foto: Kverulant.org

Anketa

Areál Pražského hradu by měl být?

Otevřený bez omezení

3 228 (91 %)

Otevřený jen s malým omezením

224 (6 %)

Zcela zavřený

51 (1 %)

Většinu času zavřený

32 (1 %)

Celkem hlasů: 3 535

Prosba o podporu

Pokud si myslíte, že Pražský hrad má opravdu patřit široké veřejnosti, podpořte Kverulantův boj za jeho otevření jakkoliv malým, zato však pravidelným finančním příspěvkem.

Za tým Kverulant.org Vojtěch Razima

[Zpět na výpis kauz](#) [Chci darovat](#)